

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

14.9.2009

B7-0045/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta
työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti
energian toimitusvarmuuden ulkoisista tekijöistä

**Rebecca Harms, Claude Turmes, Reinhard Bütikofer, Werner Schulz ja
Franziska Katharina Brantner**
Verts/ALE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma energian toimitusvarmuuden ulkoisista tekijöistä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Toinen strateginen energiakatsaus: EU:n energiatoimitusvarmuutta ja yhteisvastuullisuutta koskeva toimintasuunnitelma" (SEC(2008)2870, SEC(2008)2871, SEC(2008)2872) sekä siihen liittyvät asiakirjat, joissa käsitellään Euroopan nykyistä ja tulevaa energiatilannetta; kysyntää, resursseja ja investointeja; sekä kiinteiden polttoaineiden markkinoita EU:ssa vuosina 2004–2006 ja tulevaisuudennäkymiä vuonna 2007 (KOM(2008)744),
- ottaa huomioon vihreän kirjan "Kohti toimitusvarmaa, kestävä ja kilpailukykyistä Euroopan laajuista energiaverkkoa" sekä siihen liittyvän valmisteluasiakirjan, jossa käsitellään ja arvioidaan EU:ssa sijaitsevia ja EU:ta koskevia nykyisiä ja suunniteltuja öljyinfrastruktuureja (KOM(2008)737),
- ottaa huomioon 26. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman tavoitteesta luoda EU:lle yhteinen energiapolitiikka¹,
- ottaa huomioon komission vihreän kirjan "Euroopan strategia kestävä, kilpailukykyisen ja varman energiahuollon turvaamiseksi" (KOM(2006)0105),
- ottaa huomioon 15. ja 16. kesäkuuta 2006 pidetyille Eurooppa-neuvostolle toimitetun komission ja korkeana edustajana toimivan neuvoston pääsihteerin yhteisen asiakirjan "Ulkoisen politiikka Euroopan energiaetujen tukena",
- ottaa huomioon 18. toukokuuta 2006 vahvistamansa kannan ehdotuksesta neuvoston päätökseksi energiayhteisön perustamissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta²,
- ottaa huomioon 23. maaliskuuta 2006 antamansa päätöslauselman energiahuollon varmuudesta Euroopan unionissa³,
- ottaa huomioon komission 12. lokakuuta 2006 esittämän tiedonannon "Energia-alan ulkosuhteet – periaatteista toimintaan" (KOM(2006)0590),
- ottaa huomioon 23. ja 24. maaliskuuta 2006 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät, joissa neuvosto vahvisti vihreän kirjan energiapolitiikasta Euroopalle, sekä 15. ja 16. kesäkuuta 2006 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät

---

¹ EUVL C 219 E, 28.8.2008, s. 26.

² EUVL C 297 E, 7.12.2006, s. 340.

³ EUVL C 292 E, 1.12.2006, s. 112.

komission ja korkeana edustajana toimivan neuvoston pääsihteerin laatimasta yhteisestä asiakirjasta energian toimitusvarmuuden ulkoisista tekijöistä,

- ottaa huomioon komission tiedonannon Eurooppa-neuvostolle ja Euroopan parlamentille "Energiapolitiikka Euroopalle" (KOM(2007)0001),
  - ottaa huomioon 8. ja 9. maaliskuuta 2007 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät sekä Eurooppa-neuvoston toimintasuunnitelman vuosiksi 2007–2009: Energiapolitiikka Euroopalle,
  - ottaa huomioon EU:n ja Turkin välillä 13. heinäkuuta 2009 allekirjoitetun sopimuksen Nabucco-kaasuputken oikeudellisista puitteista,
  - ottaa huomioon 19. ja 20. maaliskuuta 2009 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
  - ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja direktiivin 2004/67/EY kumoamisesta (KOM(2009) 363 lopullinen),
  - ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi Euroopan yhteisön energiainfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden ilmoittamisesta komissiolle ja asetuksen (EY) N:o 736/96 kumoamisesta (KOM(2009) 361 lopullinen),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. katsoo, että energian toimitusvarmuus on tärkeä osa Euroopan unionin kokonaisvaltaista turvallisuutta, vakautta ja hyvinvointia, mutta asialle ei ole vielä perustamissopimusten mukaista oikeusperustaa,
- B. katsoo, että todellisen ja tehokkaan yhteisen eurooppalaisen energiaturvallisuuspolitiikan puuttuminen heikentää vakavasti EU:n ulkoisten toimien johdonmukaisuutta ja uskottavuutta, erityisesti kun on kyse EU:n perusarvojen edistämisestä,
- C. ottaa huomioon, että EU:n riippuvuus tuontienergiasta on tällä hetkellä huomattava ja nykytilanteessa sen ennustetaan kasvavan,
- D. ottaa huomioon, että suuri osa EU:n kaasutoimituksista kulutetaan rakennuksissa; katsoo, että investoimalla energiaa hyvin vähän tai ei lainkaan kuluttaviin rakennuksiin päästään parempiin tuloksiin kaasuriippuvuuden vähentämisen osalta kuin North Stream, South Stream ja Nabucco-kaasuputkihankkeilla yhdessä,
- E. katsoo, että energian säästämisen edistäminen ja uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevat toimet ovat kustannustehokkain keino vähentää EU:n energiariippuvuutta ja että ne tukevat myös työpaikkojen luomista, ilmastonmuutoksen torjumista ja siirtymistä kohti resursseja tehokkaasti käyttävää taloutta,
- F. katsoo, että vaikka maailmanlaajuinen rahoituskriisi laski öljyn ja kaasun hintoja, hidas edistyminen energiatehokkaaseen ja kokonaan uusiutuviin resursseihin perustuvaan

talouteen siirtymisessä, maailman öljy- ja kaasukenttien vähenevä tuotto ja kysynnän jatkuva kasvu merkitsevät väistämättä paluuta kireään tilanteeseen fossiilisten polttoaineiden markkinoilla ja öljyä kuluttavien maiden kasvavaa tuontiriippuvuutta, kun kriisi on ohi;

- G. ottaa huomioon, että useat jäsenvaltiot ovat erittäin riippuvaisia yhdestä ainoasta maakaasun toimittajasta ja että toimitusten perusteeton keskeyttäminen voi aiheuttaa vakavia ongelmia, mikä kävi ilmi Venäjän ja Ukrainan kaasukriisissä vuoden 2009 alussa,
- H. katsoo, että nykyiset ennakkovaroitukseen tarkoitetut välineet osoittautuivat riittämättömiksi tammikuun 2009 kaasukriisin ennustamiseen,
- I. katsoo, että ennustettavia uhkia energiahuollon varmuudelle esiintyy niin kauan kuin energian tuottaja- ja kauttakulkumaat eivät noudata Euroopan energiaperuskirjaa koskevassa sopimuksessa ja sen kauttakulkupöytäkirjassa määritettyjä yhteisiä ja avoimia sääntöjä,
- J. katsoo, että yhteisvastuuseen, monipuolisuuteen ja yhteisten etujen yhteiseen puolustamiseen, tiiviimpään yhteistyöhön suurimpien energian tuottaja-, kauttakulku- ja kuluttajamaiden kanssa sekä tuulivoiman ja aurinkoenergian kaltaisten kotimaisten uusiutuvien energialähteiden edistämiseen perustuva yhteinen ulkoinen energiapolitiikka olisi omiaan luomaan synergiaa, joka takaisi energiahuollon varmuuden Euroopan unionissa sekä vahvistaisi EU:n asemia, toimintakykyä ulkopoliittisissa asioissa ja uskottavuutta maailmanlaajuisena toimijana, myös ilmastonmuutoksen alalla,
- K. ottaa huomioon, että riippuvuutemme dieselpolttoaineen tuonnista lisääntyy, mikä johtuu liikenteen alalla sovelletusta ylimitoitetusta dieseliä suosivasta politiikasta,
- L. ottaa huomioon, että neljä jäsenvaltiota ja Turkki allekirjoittivat 13. heinäkuuta 2009 Ankarassa Nabucco-putken rakentamista pohjustavan sopimuksen keinona pyrkiä vähentämään EU:n riippuvuutta Venäjän kaasusta,
- M. ottaa huomioon, että Turkin pääministeri Recep Tayyip Erdogan ja Venäjän pääministeri Vladimir Putin allekirjoittivat 6. elokuuta 2009 South Stream -kaasuputken valmistelutöiden käynnistämistä koskevan pöytäkirjan, ja että kyseisestä hankkeesta saattaa muodostua kilpaileva ja EU:n riippuvuutta Venäjästä päinvastoin lisäävä järjestelmä eteläisessä käytävässä; ottaa huomioon, että eräät jäsenvaltiot ovat mukana myös South Stream -hankkeessa,
- N. ottaa huomioon Paolo Scaronin, South Stream -hanketta yhdessä Gazpromin kanssa johtavan Italian valtionyhtiö ENI:n toimitusjohtajan lausunnot, joiden mukaan Nabucco-putki ei valmistu koskaan,
  - 1. luottaa komission ja jäsenvaltioiden osoittavan strategista johtajuutta EU:n yhteisen ulkoisen energiapolitiikan perustamisessa, kuten parlamentti vaati 26. syyskuuta 2007 antamassaan päätöslauselmassa;
  - 2. pitää myönteisinä toimia, joilla pyritään vähentämään energian kulutusta EU:ssa, ja katsoo niiden olevan edullisin ja nopein tapa parantaa EU:n energiaturvallisuutta; on kuitenkin

sitä mieltä, että ne edellyttävät selkeästi määritettyjä politiikkoja ja toimenpiteitä sekä pikaista täytäntöönpanoa, erityisesti kiinteistö- ja liikennealalla;

3. pitää Euroopan sisäisten liitäntäverkkojen parantamista olennaisen tärkeänä, sillä nykyisten puutteiden korjaaminen on välttämätöntä sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan ja energia-alan solidaarisuuden kannalta;
4. korostaa, ettei energiavuoropuheluja saa missään tapauksessa käydä suorien ja tuloshakuisten ihmisoikeusvuoropuhelujen kustannuksella;
5. tähdentää, että on strategisesti tärkeää monipuolistaa kaasutoimituksia hyödyntäen erityisesti eteläistä käytävää;
6. huomauttaa tässä yhteydessä, että sekä Nabucco- että South Stream -hankkeella pyritään pääasiassa yhdistämään EU ja uudet, erityisesti Kaspian meren alueella ja Lähi-idässä sijaitsevat kaasulähteet; pitää siksi valitettavana näiden kahden kaasuputken mahdollista kilpailemista keskenään sekä tästä aiheutuvaa kestäväntöntä tilannetta eteläisellä käytävällä;
7. palauttaa mieleen, että Nabucco on yksi EU:n ensisijaisista hankkeista, jonka kehittämistä varten komissio on myöntänyt 250 miljoonan euron suuruisen tuen; pitää tässä yhteydessä hyvin valitettavana eräiden South Stream -hankkeeseen osallistuvien jäsenvaltioiden panosta, sillä allekirjoittamalla kahdenvälisiä sopimuksia Venäjän federaation kanssa ne vahingoittavat Nabucco-hanketta sekä heikentävät energiatoimitusten monipuolistamista koskevia EU:n suuntaviivoja ja tavoitteita;
8. pitää valitettavana komission vastatoimien puutetta ja kyvyttömyyttä kehittää tehokasta yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä tämänkaltaisessa arkaluonteisessa kysymyksessä;
9. kehottaa neuvostoa käynnistämään avoimen keskustelun sellaisen todellisen yhteisen eurooppalaisen energiaturvallisuuspolitiikan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi, jolla pyritään myös poistamaan tarve tehdä kahdenvälisiä sopimuksia, jotka voivat heikentää unionin turvallisuutta tai vaikuttaa kielteisesti muihin jäsenvaltioihin;
10. suhtautuu myönteisesti ajatukseen DESERTEC-hankkeesta, joka lisää uskoa pitkän aikavälin tavoitteeseen kehittää kokonaan uusiutuvaan energiaan perustuva talous ja joka tarjoaa EU:n ulkopuolisille Välimeren maille tulevaisuudennäkymän aidosti kestävästä energiasta ja talouskehityksestä, edellyttäen, että hanke palvelee ensisijaisesti paikallisia kestäväen energian ja työpaikkojen luomisen tarpeita asianomaisissa maissa, jolloin mahdollisesti ylijäävä sähkö voitaisiin viedä EU:hun; huomauttaa tässä yhteydessä, että DESERTEC-hanke ei saisi heikentää EU:n ponnisteluja edistää uusiutuvia voimavaroja kansallisella tasolla, jotta lopullinen tavoite kehittyä 100-prosenttisesti energiatehokkaaksi uusiutuvaan energiaan perustuvaksi taloudeksi voidaan saavuttaa;
11. kehottaa komissiota sisällyttämään EU:n naapuruuspolitiikkaan energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä koskevia toimia;
12. pyytää komissiota esittämään konkreettisia ehdotuksia dieselpolttoaineen käytön vähentämiseksi EU:ssa;

13. pitää energiaturvallisuuden ulkoisen ulottuvuuden parissa, monipuolistamishankkeet mukaan lukien, työskentelevän komission henkilöstön määrää riittämättömänä; katsoo, että mikäli Euroopan energiapolitiikalle ilmoitetut kunnianhimoiset tavoitteet aiotaan saavuttaa ja seuranta- ja arviointivalmiuksia aiotaan parantaa, tämä olisi myös otettava huomioon sisäisten voimavarojen jaossa;
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään asianmukaisen Lissabonin sopimuksen mukaisen "solidaarisuuslausekkeen", johon sisältyvät ehdot ja menettelyt väliintulolle toisen jäsenvaltion energiansaannin keskeytymisestä johtuvissa hätätilanteissa;
15. kehottaa komissiota laatimaan perusteellisen arvioinnin EU:n nykyisistä ja suunnitelluista kaasuinfrastruktuureista ja sähköverkoista ja määrittämään siinä töiden aikataulut ja kustannukset;
16. tukee painokkaasti näkemystä, jonka mukaan EU:n olisi osallistuttava tiiviiseen vuoropuheluun tärkeimpien energiantoimittajien kanssa, jotta voitaisiin vahvistaa koko EU:n keskinäistä energiariippuvuutta ja energian toimitusvarmuutta, siten että keskitytään erityisesti tehokkuuden lisäämiseen, tasavertaiseen markkinoille pääsyyn, syrjimättömyyteen sekä avoimuuteen;
17. korostaa, että EU:n on pidettävä kiinni johdonmukaisesta linjastaan tuojamaita ja kauttakulkumaita kohtaan sekä painostettava niitä noudattamaan sitoumuksiaan ja velvoitteitaan;
18. kehottaa lisäämään ponnisteluja mahdollisten energiatoimitusongelmien ennakoimiseksi keskeytysten välttämiseksi tulevaisuudessa muun muassa parantamalla energian toimitusvarmuuden yhteyshenkilöverkoston (NESCO) tehokkuutta;
19. odottaa kiinnostuneena pääsevänsä tarkastelemaan komission hiljan antamaa ehdotusta nykyisten ennakkovaroitukseen tarkoitettujen välineiden, NESCO-verkoston ja muiden, Venäjän ja Ukrainan välisen vuoden 2009 energiakriisin yhteydessä tehottomaksi osoittautuneiden välineiden uudelleenarvioimiseksi;
20. ehdottaa EU:n yhteisen lähestymistavan kehittämistä neuvotteluihin, joita käydään ulkoisten kumppanien kanssa kauttakulun ehdoista ja maksuista;
21. kehottaa komissiota ryhtymään välittömästi toimiin hämäreiden ulkomaisten toimijoiden EU:n energiemarkkinoilla tekemiä vihamielisiä ostotarjouksia vastaan; on huolestunut siitä, että Surgutneftegaz hankki äskettäin osuuden unkarilaisesta energiayhtiö MOLista ja siitä, että Surgutneftegaz ei suostu paljastamaan omistusrakennettaan ja yhtiön varsinaisen omistajan henkilöllisyyttä, mitä Unkarin energiemarkkinoiden sääntelyviranomaiset ovat aiheellisesti vaatineet;
22. korostaa, että edistys EU:n yhteisen energiapolitiikan kehittämisessä riippuu suuresti Lissabonin sopimuksen voimaantulosta; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita ryhtymään toimiin sen varmistamiseksi, että EU:n yhteisellä energiansaannilla ja energian toimitusvarmuudella on sitova, edistyksellinen ja kattava perusta perussopimuksissa; tukee Lissabonin sopimusta oikeansuuntaisena askeleena, sillä siihen sisältyy energiaa

koskeva yhteisvastuulauseke ja vastuu energiapolitiikasta on jaettu EU:n ja jäsenvaltioiden kesken;

23. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.